

**MIĘDZYSZKOLNA
LIGA PRZEDMIOTOWA**

PŁOCK 2024

HISTORIA

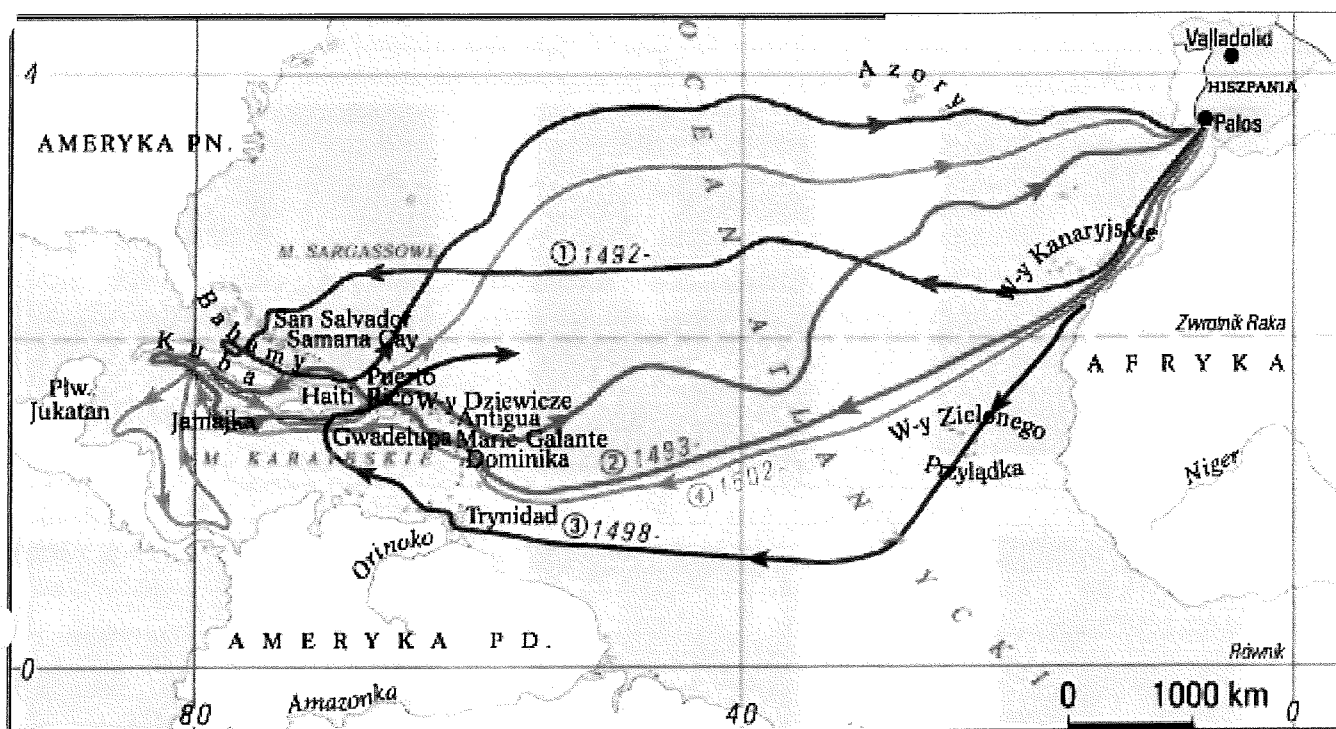
kl. VI

KOD UCZNI

ZADANIE 1 (0 – 5 p.) Uzupełnij tekst dotyczący wypraw Europejczyków. W miejsca wykropkowane wpisz brakujące informacje.

Do XV wieku Europejczycy oprócz swojego kontynentu znali jedynie północną część Afryki i, do której wyprawiali się kupcy lądowymi szlakami handlowymi. Ich celem były, z których do Europy przywożono przyprawy korzenne, pachnidła, owoce i jedwabne tkaniny. W połowie XV wieku tereny Bliskiego Wschodu, przez który przebiegał „jedwabny szlak”, zostały podbite przez To sprawiło, że zaczęto poszukiwać drogi morskiej do Indii. Wyprawa portugalskiego żeglarza Vasco da Gamy osiągnęła cel i dopłynęła do portu W XVI wieku miała miejsce pierwsza wyprawa morska dookoła świata, którą prowadził

ZADANIE 2 (0 – 5 p.) Na podstawie analizy mapy uzupełnij zdania umieszczone poniżej.

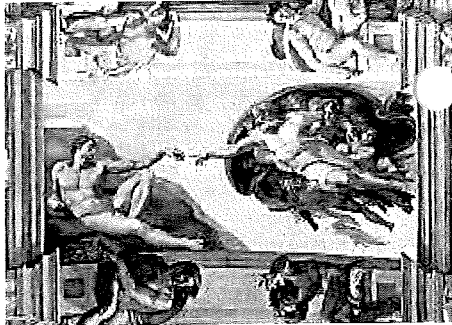
Źródło: <https://mm.pwn.pl/ency/jpg/583/l/md0076.jpg>

1. Mapa przedstawia wyprawy żeglarza (imię i nazwisko)
2. Miały one miejsce na przełomie wieku (wieki)
3. Łącznie żeglarz zorganizował wyprawy w tym kierunku (liczba)
4. Wszystkie wyruszyły z Europy z (nazwa państwa)
5. Między pierwszą a czwartą wyprawą upłynęło lat (liczba)

ZADANIE 3 (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się pięć zdań dotyczących skutków odkryć geograficznych XV i XVI wieku. Oceń prawdziwość zdań. Do tabeli wpisz odpowiednio słowo „prawda” lub „fałsz”.

ODKRYCIA GEOGRAFICZNE:	
spowodowały napływ złota i srebra do Europy.	
doprowadziły do przeludnienia Europy Zachodniej.	
potwierdziły teorię o istnieniu krańców świata i żyjących tam potworach.	
spowodowały powstanie kolonii przynoszących zyski państwom europejskim.	
doprowadziły do zniszczenia kultury Majów, Inków i Azteków.	

ZADANIE 4 (0 – 5 p.) Poniżej umieszczono dzieła wybitnych artystów renesansu. Przyjrzyj się im uważnie, następnie uzupełnij zdania znajdujące się w pod ilustracjami.

1	2	3
		
4	5	6
		

Źródła: <http://malarzerenesansowi.cba.pl>

- Autorem dzieł oznaczonych cyframi 2, 4, 5 jest
- Autorem dzieł oznaczonych cyframi 1, 6 jest
- Autorem dzieła oznaczonego cyfrą 3 jest
- Techniką fresku zostały wykonane dzieła oznaczone cyframi
- W zbiorach Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie znajduje się dzieło oznaczone cyfrą

ZADANIE 5 (0 – 8 p.) Uzupełnij tekst dotyczący kultury renesansu w Polsce. W miejsca wykropkowane wpisz odpowiednie informacje.

W epoce odrodzenia rolę wielkiego mecenasa w dziedzinie architektury odegrał król, który sprowadził włoskich artystów i zlecił im odnowienie zamku na W latach 1507 – 1536 mistrzowie Franciszek Florentczyk i Bartłomiej Berecci zbudowali renesansowe wokół dziedzińca i Kaplicę Zygmuntowską, którą zwieńczono posadzoną Zygmunt II August w czasie swoich rządów zakupił we Francji około 350, którymi przyozdobił komnaty wawelskie. Mecenat magnatów dorównywał dokonaniom królewskich. Moźni mecenasi zaczęli przebudowywać swoje rezydencje na wzór Wawelu. Przykładem może być zamek w, zbudowany dla rodziny Leszczyńskich. W wielu miastach budowano w stylu renesansowym – siedziby władz miejskich. W XVI wieku powstało nowe miasto -, ufundowane przez Jana Zamoyskiego. Jego wygląd miał zrealizować renesansowy 'ideal miasta.

ZADANIE 6 (0 – 4 p.) Poniżej znajduje się ilustracja przedstawiająca obraz Jana Matejki. Na podstawie własnej wiedzy dokończ zdania znajdujące się poniżej, podkreśl prawidłową odpowiedź w nawiasie.

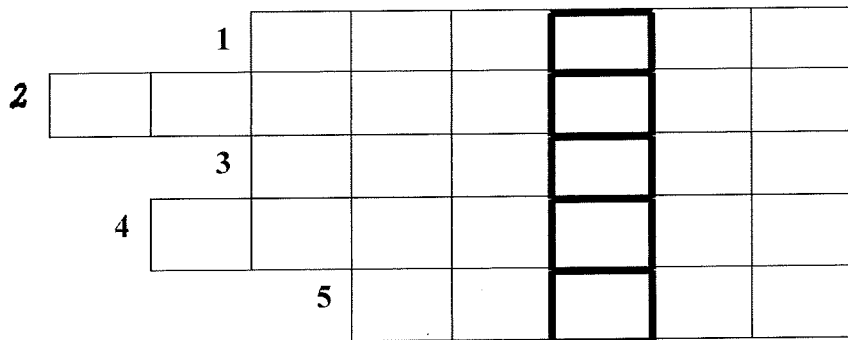

Źródło: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/68/Treny_normal.jpg

1. Obraz przedstawia wybitnego poetę i pisarza (Jana Kochanowskiego, Mikołaja Reja).
2. Jego twórczość przypadła na czasy (średniowiecza, renesansu).
3. Artysta oplakuje śmierć Urszuli, swojej ukochanej (wnuczki, córki).
4. Przeżycia związane ze stratą ukochanej opisał w („Trenach”, „Fraszkach”).

ZADANIE 7 (0 – 5 p.) Rozwiąż krzyżówkę związaną z reformacją.

1. Państwo, w którym w XVI wieku władca odrzucił zwierzchnictwo papieża i ogłosił się głową Kościoła.
2. Miasto w Niemczech, w którym w 1555 roku podpisano pokój kończący wojny religijne.
3. Miasto we Francji, w którym król Henryk IV Burbon wydał edykt wprowadzający wolność wyznania.
4. Miasto we Włoszech, w którym w latach 1545 – 1563 obradował sobór.
5. Miasto we Francji, w którym w 1572 roku miała miejsce Noc św. Bartłomieja.

ZADANIE 8 (0 – 5 p.) Przeanalizuj znajdujące się poniżej materiały źródłowe i korzystając z informacji w nich zawartych oraz własnej wiedzy odpowiedz na pytania znajdujące się pod źródłami.

ŹRÓDŁO I

Źródło: <https://gloria.tv/article/1GLApKyrwdsZAE41V2ECJxZ9U>

ŹRÓDŁO II

„Henryk z łaski Bożej król Francji i Navarry wszystkim obecnym (...) edyktem wieczystym i nieodwołalnym orzekliśmy, oświadczyliśmy i zarządziliśmy, orzekamy, oświadczamy i zarządzamy, (...)

Zarządzamy, że religia katolicka, apostołska i rzymska ma być przywrócona we wszystkich miejscach tego naszego królestwa i krajów nam podległych, gdzie wykonywanie tejże zostało przerwane (...) pozwoliliśmy i pozwalamy wyznawcom rzeczonyj religii reformowanej żyć i przebywać we wszystkich miastach i miejscach naszego królestwa i krajów nam podległych z tym, że nie będą poszukiwani, prześladowani i niepokojeni ani też zmuszani do czynienia czegokolwiek w rzeczach dotyczących religii wbrew ich sumieniu, ani też z powodu tejże poszukiwani w domach i miejscach, w których zechcą zamieszkać, zachowując się zresztą według treści naszego obecnego edyktu.

(...) Ogłaszamy wszystkim, którzy wyznają lub wyznawać będą rzeczoną religię, za zdolnych do dzierżawienia i sprawowania wszelkich godności, urzędów i obowiązków publicznych jakichkolwiek, królewskich, pańskich lub w miastach naszego królestwa.”

Źródło: T. Maresz, K. Juszczyk, Historia w tekstach źródłowych, Wypisy, t.1, Wydawnictwo Temat, Toruń 1994

1. Jak nazywane jest wydarzenie przedstawione w źródle I?

2. W którym roku miało miejsce wydarzenie przedstawione w źródle I?

3. Kim byli hugenoci?

4. Jak nazywa się dokument przedstawiony w źródle II?

5. Jaką zasadę wprowadzał dokument przedstawiony w źródle II?

ZADANIE 9 (0 – 5 p.) Poniżej znajdują się zdania związane z soborem trydenckim. Oceń, czy są prawdziwe, czy fałszywe. Do tabeli wpisz odpowiednio słowo „prawda” lub „fałsz”.

Sobór w Trydencie miał miejsce w XV wieku.	
Sobór trydencki trwał z przerwami 18 lat.	
W czasie obrad soboru trydenckiego zaakceptowano nauki Marcina Lutra.	
Dziela naukowe, które nie były akceptowane przez Kościół katolicki miały być umieszczane w indeksie ksiąg zakazanych.	
W trakcie obrad soboru trydenckiego został utworzony zakon jezuitów (Towarzystwo Jezusowe).	

ZADANIE 10 (0 – 6 p.) Uzupełnij poniższy tekst dotyczący Jagiellonów. W miejsca wykropkowane wpisz odpowiednie informacje.

Jagiellonowie prowadzili politykę dynastyczną zmierzającą do skupienia pod swym panowaniem krajów Europy Środkowej. W 1440 roku król, następca Władysława Jagiełły został przez szlachtę węgierską obwołany królem. W roku poległ jednak w bitwie pod Warną. Królem

Polski został jego brat Dzięki umiejętnej polityce dynastycznej na tron czeski pod koniec XV wieku powołano jego najstarszego syna, który później został również królem Węgier. Ponieważ do objęcia tronu czeskiego i węgierskiego dążyli również Habsburgowie, Jagiellonowie zdecydowali się na kompromis. W 1515 roku odbył się w Wiedniu zjazd cesarza Maksymiliana I, króla Czech i Węgier Władysława oraz króla Polski Zawarto tam układ dynastyczny, przewidujący małżeństwo syna i córki Władysława z wnuczką i wnukiem cesarza. W razie wygaśnięcia czesko – węgierskiej linii Jagiellonów spadek po nich mieli przejąć Habsburgowie. W 1526 roku młody król zginął w bitwie pod Mohaczem. Panowanie Jagiellonów w tych państwach okazało się krótkotrwałe.

ZADANIE 11 (0 – 5 p.) Na podstawie analizy tekstu źródłowego i własnej wiedzy rozstrzygnij, czy zdania umieszczone poniżej są prawdziwe czy fałszywe.

„Akt sekularyzacji Prus”

(...) Wielki mistrz Albrecht, margrabia brandenburski, przybył do Nas (Zygmunta) osobiście z kilkoma członkami Zakonu, a swymi poddanyymi, którzy mieli pełnomocnictwa ze strony Zakonu i wszystkich jego poddanych do oddania pod Naszą władzę jako prawowitemu dziedzicowi i panu wszystkich ziem pruskich (...) Margrabia Albrecht, książę pruski, oraz jego następcy i dziedzice lenna będą obowiązani (...) składać Nam takie przyrzeczenie uległości, że gdybyśmy z racji owej ugody lub nadania lenna zostali zaatakowani przez jakiegokolwiek księcia lub państwo, wtedy margrabia Albrecht, względnie jego następcy, książęta pruscy, mają Nam i Naszemu Królestwu przyjść wszędzie z pomocą we własnej osobie wraz ze wszystkimi swoimi poddanyymi i z całą swą siłą. Nawzajem My zaś i Nasi Następcy będziemy obowiązani w podobnym wypadku to samo uczynić. Gdyby zaś zdarzyło się, że My sami lub Nasi Następcy i Królestwo Polskie zostaną napadnięci (...) wtedy margrabia Albrecht, lub jego następcy, książęta pruscy, mają z Nami ze stu uzbrojonymi jeźdźcami wyruszyć i służyć Nam w granicach ziemi pruskiej. Gdybyśmy zaś zechcieli wyprowadzić go lub jego następców poza granice Prus, będziemy odtąd obowiązani wypłacać owym stu jeźdźcom żołd.

Źródło: https://www.google.pl/?gws_rd=ssl#q=teksty+%C5%BAr%C3%B3d%C5%82owe+historia+gimnazjum

- Opisane wydarzenie miało miejsce w roku 1525.
 - prawda,
 - fałsz.
- Wymieniony w tekście Albrecht był pierwszym wielkim mistrzem zakonu krzyżackiego.
 - prawda,
 - fałsz.
- Władcą wymienionym w tekście jest Zygmunt II August.
 - prawda,
 - fałsz.
- W wypadku zbrojnej napaści na Polskę książęta pruscy byli zobowiązani do dostarczenia oddziałów zbrojnych.
 - prawda,
 - fałsz.
- Albrecht składa Zygmuntowi hołd lenny.
 - prawda,
 - fałsz.

ZADANIE 12 (0 – 4 p.) Połącz nazwę warstwy szlacheckiej z jej krótką charakterystyką. W wyznaczone miejsca wpisz odpowiednie litery.

MAGNATERIA		A. Najbiedniejsza warstwa, jej przedstawiciele posiadali herby, ale nie posiadali własnej ziemi.
SZLACHTA ŚREDNIA		B. Biedniejsza warstwa, mieszkająca w małych wsiach, nieposiadająca poddanych chłopów, korzystająca z przywilejów szlacheckich.
SZLACHTA ZAŚCIANKOWA		C. Najbogatsza część szlachty, posiadająca ogromne majątki ziemskie, sprawująca najwyższe urzędy.
GOŁOTA		D. Najliczniejsza warstwa stanu szlacheckiego, materialnie niezależna, aktywna w życiu politycznym (np. posłowie, urzędnicy ziemscy)

ZADANIE 13 (0 – 4 p.) Poniżej znajduje się treść przywilejów dla szlachty nadawanych przez królów z dynastii Jagiellonów. Zaznacz przy każdym z nich literę, przy której zapisano prawidłowy rok i miejsce jego nadania.

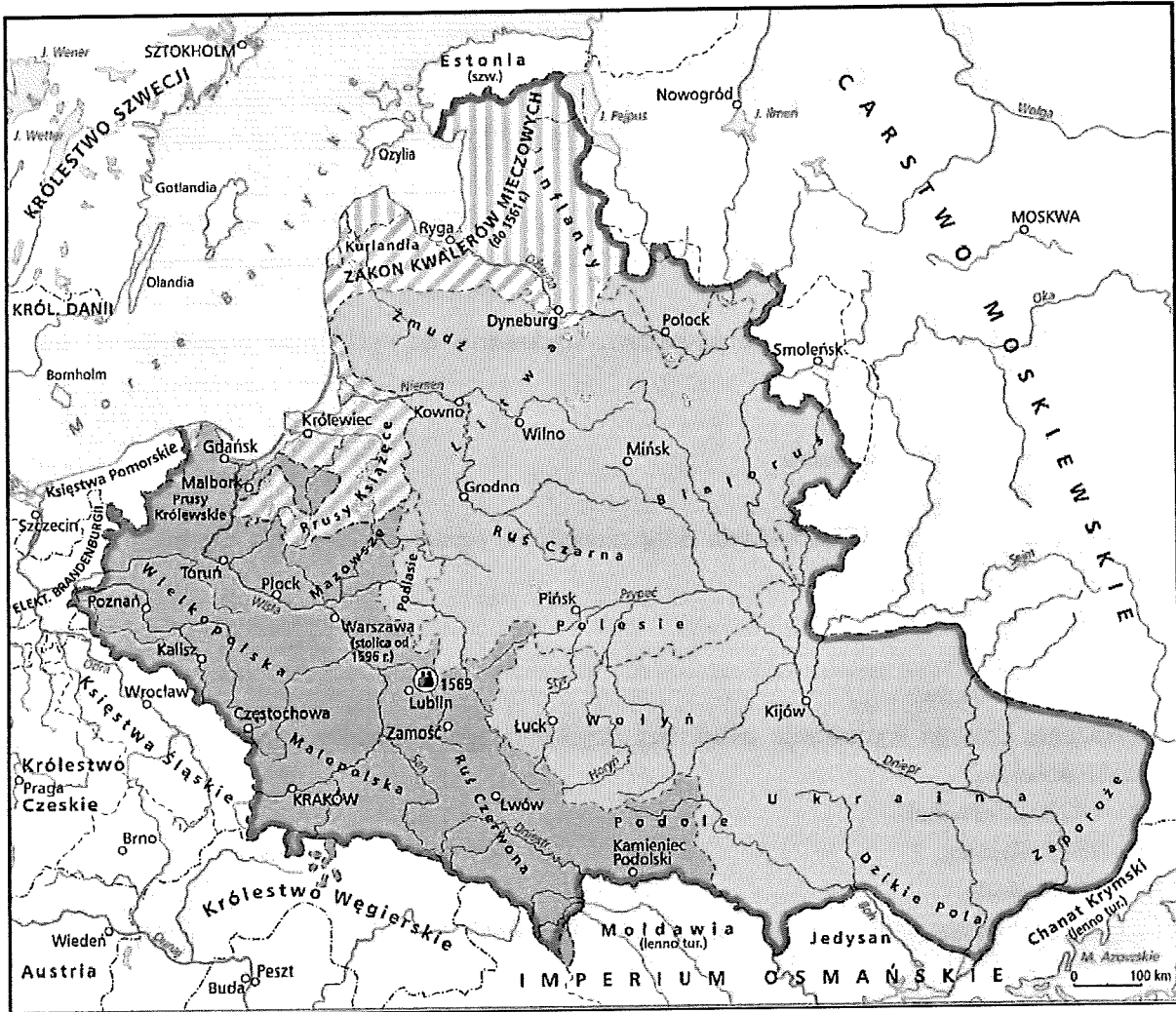
- Uzależnienie nakładania nowych podatków, wydawania nowych praw i zwoływania pospolitego ruszenia od zgody sejmików.
 - 1496, Piotrków,
 - 1454, Cerkwica, Nieszawa,
 - 1374, Koszyce.
- Zakazanie mieszczanom nabywania dóbr ziemskich, ograniczenie prawa chłopów do opuszczenia wsi do jednego w ciągu roku.
 - 1505, Radom,
 - 1423, Warta,
 - 1496, Piotrków.
- Zakazanie królowi wydawania ustaw bez uzyskania zgody szlachty, reprezentowanej przez Senat i izbę poselską.
 - 1422, Czerwińsk,
 - 1505, Radom,
 - 1355, Buda.
- Zagwarantowanie nietykalności majątkowej szlachcie bez prawomocnego wyroku sądu.
 - 1422, Czerwińsk,
 - 1430, Jedlnia,
 - 1496, Piotrków.

ZADANIE 14 (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się tekst dotyczący reformacji w Polsce. W miejsca wykropkowane wpisz odpowiednie informacje.

Państwo polsko – litewskie w XVI wieku było państwem wielonarodowym i wielowyznaniowym. Dominowali wyznawcy Znaczną liczebnie grupą byli Żydzi. Oprócz tego ziemie Rzeczypospolitej zamieszkiwali muzułmanie i husyci. Już w latach dwudziestych XVI wieku z Niemiec dotarł do Polski, który objął przede wszystkim Prusy Królewskie, Wielkopolskę i Śląsk. Wielu wyznawców wśród szlachty małopolskiej i litewskiej znalazł, który głosił naukę o predestynacji. W początkowym okresie reformacji król wydał dekrety zakazujące rozpowszechniania idei protestanckich oraz sprowadzania ksiąg zawierających teksty protestanckie. Za panowania jego następcy edykty te zostały złagodzone lub zniesione. W 1564 roku zostały

przyjęte dekrytry soboru trydenckiego, co zapoczątkowało działania kontrreformacyjne. Ich przejawem było sprowadzenie do Polski zakonu, który rozwinął sieć szkolnictwa katolickiego.

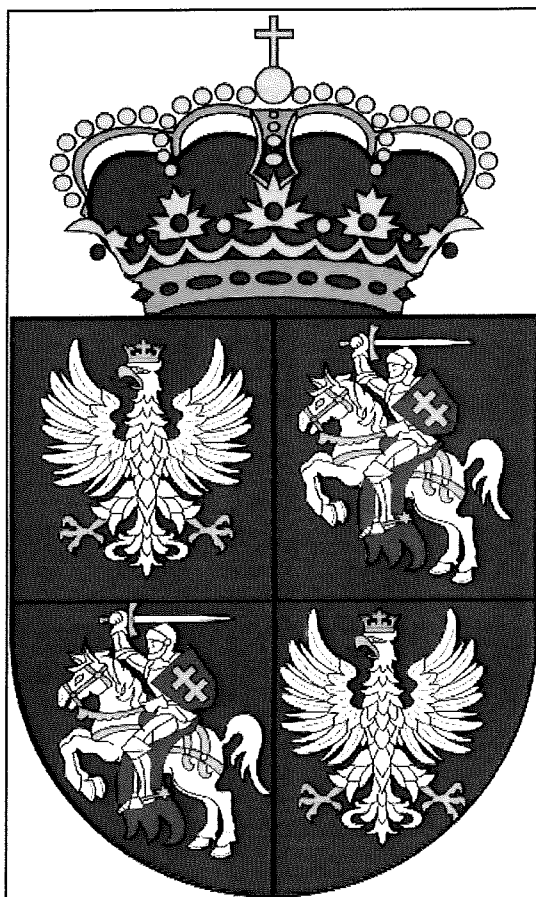
ZADANIE 15 (0 – 5 p.) Przeanalizuj poniższą mapę i oceń, czy zdania znajdujące się pod mapką są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz odpowiednio słowo „prawda” lub „fałsz”.

Źródło: <http://wladzypolske.pl/pliczki/2022>

Mapa przedstawia Polskę i Litwę po podpisaniu unii lubelskiej.	
Podlasie, Wołyń, Ukraina przed podpisaniem unii należały do tylko Litwy.	
Inflanty stały się lennem Polski i Litwy po podpisaniu unii w Lublinie.	
Stolicą Rzeczypospolitej Obojga Narodów w 1569 roku była Warszawa.	
Unię lubelską zawarto 184 lata po podpisaniu pierwszej unii polsko – litewskiej w Krewie.	

ZADANIE 16 (0 – 4 p.) Przyjrzyj się poniższej ilustracji i odpowiedz na pytania znajdujące się poniżej.

Źródło: Wikipedia

1. Herb jakiego państwa przedstawiono na ilustracji?

.....

2. Jak nazywają się elementy umieszczone na tarczy?

.....

3. Co symbolizuje takie rozmieszczenie elementów na tarczy?

.....

4. Co symbolizuje korona umieszczona w herbie?

.....

MAKSYMALNA LICZBA PUNKTÓW DO ZDOBYCIA – 80.

